

Heipparallaa ja huiskis vaan, lapset!

Terveisiä Hupsis-metsästä, jossa minä asustelen!

Ai kuka minä?

No, Tiuku! Minä olen siis Tiuku.

Nyt on kuulkaas vuoden tärkein viikko, **Lapsen oikeuksien viikko**! Sen takia minä kirjoittelen teille tällä viikolla joka päivä kirjeitä ja kerron, mitä ne lapsen oikeudet oikein on.

Tänä vuonna haluan erityisesti kertoa teille kaikille, että **jokainen lapsi on arvokas**. Arvokkuus kuulostaa ehkä vähän vanhanaikaiselta, mutta se tarkoittaa vain sitä, että sinä olet arvokas, sinun kaverisi on arvokas, te olette kaikki arvokkaita. Ihan juuri sellaisina kuin olette! Ei tarvitse muuttua millään tavalla!

On kivaa, että kaikki ovat erilaisia ja silti yhtä arvokkaita! Täällä Hupsis-metsässä vasta erilaisia tyyppejä asuukin. Minulla esimerkiksi on ihan hassu pyrstö ja kirjava turkki ja aikamoisen iso nenä, mutta minä tykkään itsestäni juuri tällaisena. Minun paras kaverini Fike taas on pyöreä ja punainen ja sillä on eripariset sukat. Ja se on ihan hirveän tärkeä ja arvokas minulle!

Minkälaisia erilaisia juttuja te huomaatte toisissanne? Entä mitä samanlaista teissä kaikissa on? Kertokaahan, mistä asioista toisissanne ja itsessänne pidätte. Minä haluaisin kuulla!

Arvatkaapas muuten mitä? Perjantaina vietetään lapsen oikeuksien päivää! Silloin juhlitaan teitä kaikkia erilaisia ja arvokkaita lapsia. Miten teillä aiotaan juhlia?

Keskustelutehtävä:

Jutelkaa Tiukun kysymyksestä. Mitä samaa ja mitä erilaista ryhmäläisissä on? Mitkä asiat tekevät kustakin juuri hänen oman, ainutlaatuisen itsensä?

Värityskuvat:

Tulostakaa [Hupsis-metsän eläinten kuvia \(linkki\)](#) ja värittäkää niitä yhdessä. Mitä, jos värittäisitte ne kaikki aivan erilaisiksi kuin yleensä?

Voitte käyttää kuvia myös sen pohtimiseen, mikä eläimissä on samaa ja mikä erilaista, ja miten erilaisuus tekee kaikista kiinnostavia ja arvokkaita.

Heippa lapset!

Minä täällä taas, Tiuku! Eilen me juteltiin arvokkuudesta. Fike kysyi minulta, millä tavalla se on minulle arvokas, ja minä sanoin, että sillä tavalla, että minulle tulee lämmin ja turvallinen olo aina, kun näen sen. Sellainen on tosi arvokasta. Onko sinulla sellaisia tyyppejä elämässäsi, joiden lähellä sinulle tulee aina hyvä olo?

Sinulla itselläsi on monenlaista arvoa monille muille ihmisille. Saatat olla jollekin tosi tärkeä ystävä tai jonkun ikioma halikaveri. Ehkä joku luottaa sinuun ja uskaltaa kertoa sinulle kaikki salaisuutensa! Tai ehkä osaat piirtää niin hienon piirustuksen, että muut saavat siitä hyvää mieltä.

Ja arvaas mitä? Kaikki te lapset voitte olla aikuisille hyvien uusien ajatusten esittäjiä. Aikuiset eivät aina enää keksi ihan uusia ajatuksia, mutta lapset voivat auttaa siinä. Sekin on tosi hienoa!

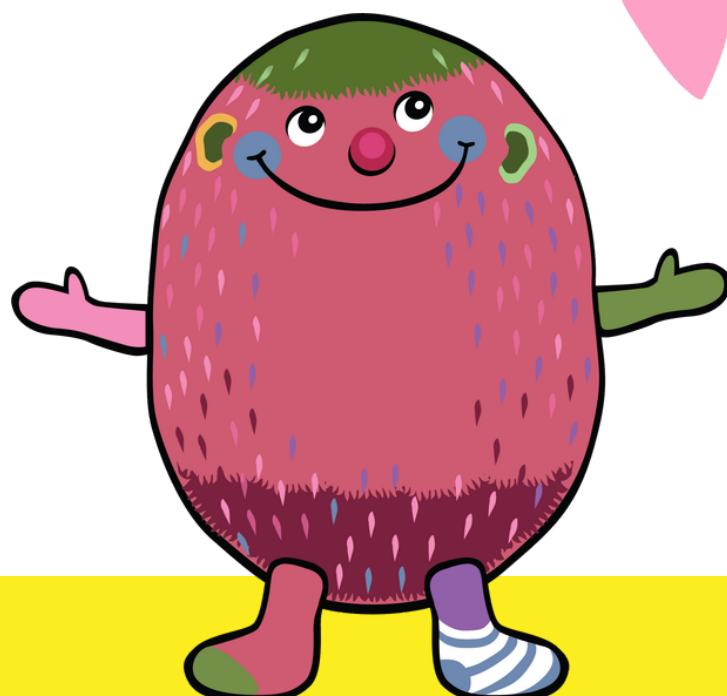
Fike sanoi, että joskus siitä tuntuu, että se on ihan huono eikä kukaan tykkää siitä, ja siitä tuli minulle kurja olo. Kun eihän se ole ollenkaan niin! Mutta kenestä vaan saattaa joskus tuntua sellaiselta, ja silloin on hyvä, jos joku muistuttaa, että se tunne on vain oman pään sisällä. Se ei ole vaarallista eikä edes totta.

Minä sanoin Fikelle, että vaikka sillä olisi huono päivä, se on silloinkin arvokas, ja Fike sanoi minulle, että samat sanat. Ja se tuntui minusta tosi mukavalta! Ja arvokkaalta!

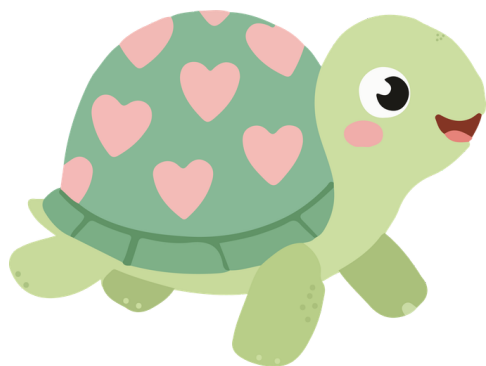
Terveisin

Tiuku

Kehu kaveria!

Asettukaa ryhmässä pareittain. Kummankin lapsen tehtävänä on keksiä toisesta joku kiva asia ja kertoa se tälle. Molemmat voivat kertoa kivan asian myös itsestään toiselle. Sitten voidaan vaihtaa pareja.

Tiukun häntä

Voi kauhistus, Tiuku on hukannut häntänsä! Auttakaa Tiukua ja kiinnittäkää häntä silmät kiinni vuorotellen paikoilleen.

Tiukun häntä on muunneltu versio perinteisestä Aasin häntä -leikistä, [tulosta materiaalit täältä \(linkki\)](#).

Heipparallaa!

Tiedätkös sinä, mitä kaikkia oikeuksia sinulla on? Jokaisella lapsella on nimittäin aika paljon erilaisia oikeuksia, ja aikuisten tehtävänä on huolehtia, että ne toteutuvat. Minä kysyin Hupsis-metsän eläimiltä, mitä lapsen oikeuksia ne tietävät.

”Oikeus suojeluun”, huusi Siili. ”Vähän niin kuin se, että minun piikit suojelevat minua, ja siksi minulla on turvallinen olo.”

Fike sanoi, että suojeleminen tarkoittaa myös sitä, ettei lapsia saa kiusata tai kohdella huonosti. Jos sellaista joskus sattuu, niin siitä pitää kertoa jollekin turvalliselle aikuiselle, jonka pitää puuttua siihen.

”Oikeus leikkiin on myös tosi tärkeä”, sanoi Jänis ja alkoi hyppelehtiä ympäriinsä. Pöllö piirsi sille maahan hyppyrudukon, ja ne alkoivat hyppiä siinä yhdessä. Oikeastaan Pöllö lensi suoraan viimeiseen ruutuun, mutta ei Jänistä tainnut haitata.

”Oikeus tulla kuulluksi”, sanoi Hiirulainen hiljaa ja ujosti. Minä hymyilin sille ja sanoin, että niin on, se onkin tosi tärkeä oikeus ja kuuluu ihan kaikille lapsille. Aikuisten pitää kuunnella, mitä lapset sanovat. Tai jos ei halua kertoa omaa mielipidettään joskus, niin sekin on lapsen oikeus.

Kaikki erilaiset lapsen oikeudet yhdessä tekevät lapselle arvokkaan olon. Siksi niistä täytyy pitää tosi hyvää huolta.

Lapsen oikeudet -keskustelutehtävä

Mitä muita lapsen oikeuksia te muistatte kuin Siilin, Jäniksen ja Hiirulaisen mainitsemat oikeudet? Mitä ne teidän mielestänne tarkoittavat ja millä tavalla aikuiset voivat huolehtia niiden toteutumisesta lasten elämässä? Tunnistavatko lapset joitakin kohtia, joissa lapset oikeudet ovat tai eivät ole toteutuneet?

Lapsen oikeuksiin voi tutustua tarkemmin [Lapsenoikeudetlapsille.fissä \(linkki\)](#).

Vinkki! Keskustelun apuna voi käyttää tulostettavia [Lapsen oikeudet värityskuvia \(linkki\)](#).

Liikuntaharjoitus

Lähtekää hippasille! Kehuhipan tarkoituksena on vahvistaa ryhmähenkeä ja osoittaa, että jokainen lapsi on kehun ja huomion arvoinen. [Tästä leikin ohjeisiin \(linkki\)](#).

Hei vaan taas, lapset!

Tiedättekös mitä? Tänään minulla oli huono päivä.

Jo aamulla, kun heräsin, olin kätttyisä ja olisin kaivannut halausta. Menin Fiken luokse, eikä se ollut kotona! En tiennyt, minne se oli mennyt, ja se harmitti minua. Miksei se ollut jättänyt edes lappua ovelle? Eikö se välittänyt minusta ollenkaan? Vaeltelin yksinani pitkin Hupsis-metsää ja potkin kiviä. Minusta tuntui, että olin ihan yksin koko maailmassa.

Kun tulin Pöllön kotipuulle, huomasin, että kaikki olivat siellä! Eikä kukaan ollut kutsunut minua! Fike ei edes huomannut, että tulin, se vaan nosti jotain tyhmää pöytää Hevosen selkään yhdessä Jäniksen kanssa.

Minusta tuntui tosi kurjalta ja ajattelin murjottaa yksin nurkassa. Mutta sitten Fike tuli minun luokseni ja kysyi, mikä minulla oli. Se oli sittenkin huomannut minut!

Minä sanoin, ettei kukaan kiinnittänyt minuun huomiota ja tarvitsin halausta ja minulla oli kurja olo. Fike oli hämmästynyt ja kysyi, enkö minä muistanut, että huomenna on Lapsen oikeuksien päivän juhla, ja eilen oli sovittu, että kaikki valmistelevat sitä yhdessä tänään. En minä ollut muistanut ollenkaan!

”Olipa hyvä, että sanoit, että sinulla oli sellainen olo”, sanoi Fike ja halasi minua tosi lujasti. Se on niin pieni, että se halasi pelkkää jalkaani, mutta se tuntui silti hyvältä. ”Mennäänkö yhdessä leipomaan kakku?”

Eikä minulla enää ollut huono päivä.

Huonon päivän mielen halaus - mindfulness-harjoitus lapselle

Pyydä lapsia asettumaan hetkeksi istumaan tai makaamaan mukavaan asentoon.

Aikuinen ohjaa äänellään:

Laita kätesi vatsasi päälle.

Nyt hengitetään kuin Fike! Anna vatsan nousta suureksi ja pyöreäksi kuin ilmapallo.

Puhalla hitaasti ilma suun kautta ulos.

(Toistetaan 2–3 kertaa).

Kuvittele mielessäsi, että sinulla on huono päivä.

Missä kohtaa kehossasi se tuntuu? Onko se vatsassa, rinnassa vai päässä?

Minkä kokoinen se on? Onko se jonkun värinen?

Sano ääneen itsellesi: "Minulla on huono päivä, ja se ei haittaa. Minä olen silti hyvä ja arvokas."

Nyt kuvittele, että olet paikassa, jossa sinun on tosi hyvä olla. Paikka voi olla pehmeän pilven päällä, omassa huoneessa, Hupsis-metsässä tai hienossa satulinnassa. Mikä vaan, joka tuntuu sinusta hyvältä. Sano ääneen itsellesi: "Minulla on hyvä olla. Minä olen arvokas. Huono päivä ei kestä ikuisesti."

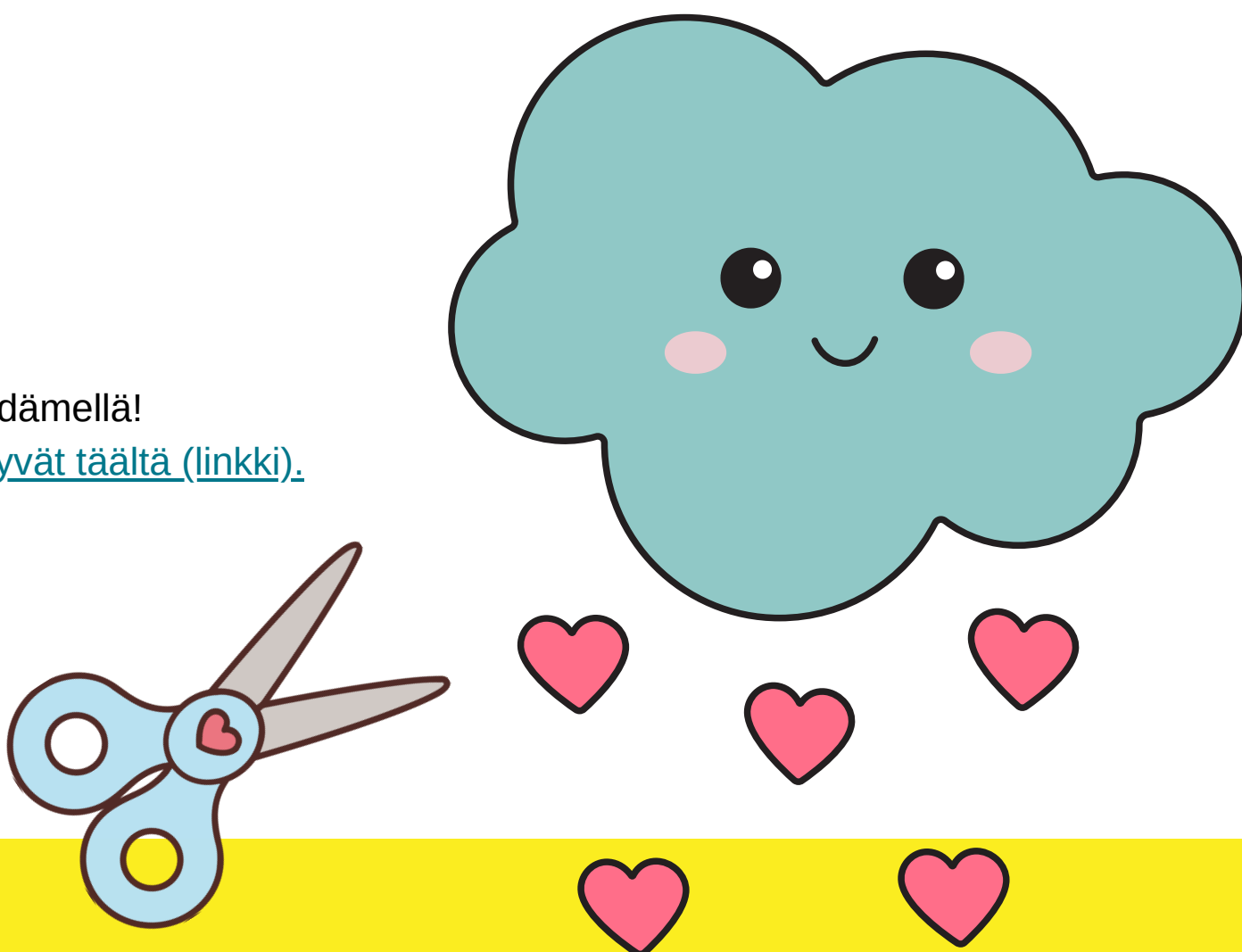
Tunnustele, vieläkö tunnet huonon päivän sisälläsi vai onko se jo kadonnut kokonaan. Ojenna kädet oikein ylös ja venyttele. Nyt voit nousta ylös.

Miltä se tuntui?

Sydänaskartelu

Ilahdutetaan kaveria sydämellä!

[Ohjeet askarteluun löytyvät täältä \(linkki\).](#)

Heipparallaa vielä kerran, lapset!

Toivottavasti teillä on ollut tosi kiva lapsen oikeuksien viikko ja arvokas olo!

Tänään vietetään Lapsen oikeuksien päivää! Huomasitteko, että talojen pihoilla oli lippuja liehumassa? Ne liehuvat siellä tänään teille lapsille!

Meillä Hupsis-metsässäkin juhlitaan lapsia ja lapsen oikeuksia. Me syödään kakkua, jota me eilen Fiken kanssa leivottiin, ja tanssitaan ja juhlitaan yhdessä.

Pöllö on laatinut meille tietovisan lapsen oikeuksista ja Hevonen esteradan. Mutta sillä ei oikeastaan ole meille väliä, kuka voittaa, koska kaikki ovat hyviä jossakin asiassa ja on arvokasta ihan vaan osallistua. Minua joskus vähän jännittää osallistua erilaisiin kisailuihin, kun pelkään, etten pärjää, mutta Fike on sanonut, että häviäminen ei haittaa mitään, se vaan opettaa. Ei kukaan voi aina kaikessa voittaa. Ja sehän olisi tosi tylsääkin, ainakin muille! Tästä päivästä tulee tosi kiva päivä! Ja kaikista ihaninta on, että saan viettää sitä kaikkien ystävieni kanssa.

Kerrottehan kotonakin, että tänään juhlitaan lapsia, koska jokainen lapsi on arvokas ja ihana, ihan omalla tavallaan, ihan omana itsenään!

Hei hei!!

Terveisin

Tiuku

Pöllön tietovisa

Tunnistatko lapsen oikeudet? Aikuinen kysyy lapsilta, onko tämä lapsen oikeus. Lapset saavat äänestää mielipiteensä vaikka laittamalla peukalonsa ylös tai alas. Aikuinen voi sitten kertoa, mitä oikeus tarkoittaa.

- Oikeus leikkiin (**kyllä**, lapsella on oikeus levätä ja leikkiä)
- Oikeus saada hoivaa ja suojelua (**kyllä**, ja aikuisten pitää huolehtia lapsista)
- Oikeus syödä karkkia (**ei**, ainakaan aina, koska aikuisten tulee huolehtia, että lapsi saa hyvää ja oikeanlaista ravintoa)
- Oikeus kiusata (**ei**, koska myös toisten oikeuksien pitää toteutua)
- Oikeus turvallisuuteen (**kyllä**, ja aikuisten pitää siitä huolehtia)
- Oikeus olla pesemättä hampaita (**ei**, koska aikuisten tulee huolehtia lapsen terveydestä)
- Oikeus olla arvokas (**kyllä**, lapsella on oikeus tuntee olevansa arvokas)
- Oikeus tehdä mitä haluaa (**ei**, koska aikuisten tulee suojella lapsia ja he yleensä tietävät paremmin, miten lasta pitää suojella)
- Oikeus omaan mielipiteeseen (**kyllä**, lasten ajatukset ovat tärkeitä ja ne saa sanoa ääneen)

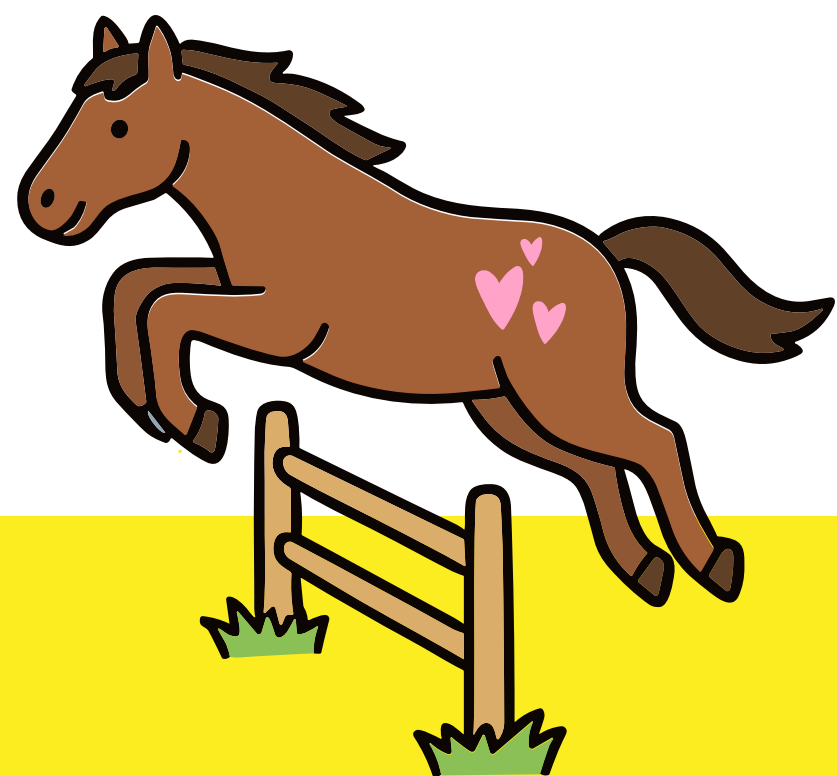
Lopuksi aikuinen voi muistuttaa, että nämä oikeudet kuuluvat kaikille lapsille, joka päivä.

Hevosien esterata

Rakentakaa saliin esterata erilaisista välineistä. Voitte käyttää esteinä tyynyjä, patjoja tai mitä tahansa lasten ikä- ja taitotasolle sopivaa ja vaaratonta. Voitte hyppiä esteiden yli yksittäin tai vaikka pareittain käsi kädessä. Lapset saavat valita, miten kulkevat radan; hyppien, kävellen tai vaikka kontaten. Muut lapset ja aikuiset kannustavat rataa vuorollaan suorittavaa lasta.

Vinkki!

Lapsista on aina hauskenpaa, jos aikuisetkin osallistuvat!

Lapsen oikeuksien juhla

Juhlitaan lapsen oikeuksien päivää! Suunnitelkaa ja toteuttakaa pienet juhlat yhdessä lasten kanssa ja antakaa lasten päättää mahdollisimman monista seikoista: juhlan ohjelmasta, pukeutumisesta, tarjoiluista. Aiempien vuosien tapaan voitte askarrella lapsen oikeuksien [viirinauhan \(linkki\)](#). Viirien toiselle puolelle lapsi voi piirtää oman kuvansa ja toiselle voidaan piirtää tai kirjoittaa lasten toiveita tai vaikka lapsen oikeuksia.

Kuunnelkaa myös Lapsen oikeuksien laulu ja laulakaa mukana. Lapsen oikeuksien laulun sanat, nuotit, laulu tallenteena sekä siihen liittyvä, lasten tekemä musiikkivideo tanssikoreografioineen löytyvät [Lapsen oikeuksien viikon sivustolta \(linkki\)](#).

Jos haluatte ja ehditte, voitte käydä yhdessä kävelyllä varhaiskasvatusyksikön lähiympäristössä. Kuinka monta Suomen lippua löydätte liehumassa lapsen oikeuksien kunniaksi? Matkan varrella voitte jutella vaikkapa siitä, mitä lapset aikovat kertoa kotona vanhemmilleen lapsen oikeuksista.

Keskustelutehtävä: lapsen oikeudet

Mitä olette oppineet lapsen oikeuksista tällä viikolla?

Mitä arvokkuus tarkoittaa?

Mikä tekee teille arvokkaan olon?

